

ETISK RÅD

AVGJØRELSE I SAK NR. 2013/4

Klager: X

Innklaget: DNB Markets
Postboks 1600
0021 Oslo

Saken gjelder: Klage på at DNB Markets' megler angivelig skal ha gitt misvisende opplysninger/unnlatt å gi informasjon vedrørende tidspunkt for utbetaling av utbytte på klagers aksjer.

Etisk Råd er satt med følgende medlemmer:

Geir Woxholth (Prof. dr. juris) (leder)
John Høsteland
Ole Wetlesen Borge
Randi Nesheim

I

Saken gjelder klage på at DNB Markets' megler angivelig skal ha gitt misvisende opplysninger/unnlatt å gi informasjon vedrørende tidspunkt for utbetaling av utbytte på klagers aksjer. Klager trodde aksjene var "gått eksklusive utbytte"¹ og solgte aksjene i denne tro. Klager mener at hun således gikk glipp av retten til utbytte og krever erstatning fra DNB Markets.

II

Klagers anførsler:

Klager har fremsatt et krav mot DNB Markets om erstatning som følge av at hun 29. mai 2013 solgte 10.000 aksjer i Seadrill Limited (SDRL) inklusive retten på utbytte, og således gikk glipp av retten til utbytte, idet hun ikke lenger eide aksjene på utbyttedatoen. Tapet utgjør i følge klager kr. 51.165. Klager anfører at før hun solgte aksjene i SDRL, ga DNB Markets uriktige, uklare og villedende opplysninger til henne med hensyn til hvorvidt utbytte på klagers aksjer i SDRL var utbetalt.

Klager opplyser at det var DNB Markets' representant (megler) som på eget initiativ tok kontakt med klager ved telefonsamtale 28. mai 2013, og foreslo at klager burde vurdere å selge aksjer i SDRL, idet kursen på dette tidspunkt var høy. Klager anfører at megler i telefonsamtale med klager 28. mai 2013 uttalte seg på en slik måte at det måtte forstås som at utbytte fra SDRL faktisk var utbetalt. Klager opplyser at det i lydopptak av samtalen fremgår at megler sier at "*tallene kom i dag*". På spørsmål fra klager om hvor stort utbyttet ble, gjentok megler at utbyttet utgjorde USD 0,88 per aksje. Basert på denne informasjonen fra DNB Markets, besluttet klager å selge 10.000 SDRL-aksjer av sine i alt 50.000 SDRL-aksjer. Klager anfører at dersom hun var blitt informert om at hun ikke ville få utbytte på aksjene hvis hun solgte dem på det aktuelle tidspunktet, ville hun ikke solgt.

Klager viser til at det i ettertid har fremkommet at utbyttet på tidspunktet for salg av aksjene ikke var utbetalt aksjonærene, men at selskapet på dette tidspunktet kun hadde vedtatt utbyttebetalingen. Denne informasjonen ble ikke gitt av megler.

Klager anfører at ved å unnlate å gi informasjon om dette vesentlige forholdet, har megler ikke ivaretatt klagers interesser i saken og har således opptrådt i strid med verdipapirhandelloven § 10-11 om god forretningsskikk. Det vises til at en forsvarlig ivaretagelse av kundens interesser omfatter det å gi klar og tydelig informasjon om at salg av aksjene på det aktuelle tidspunktet ville medføre at kunden ikke ville motta utbytte. Klager viser i denne forbindelse også til verdipapirhandelloven § 10-12 om "Beste resultat ved utførelse av ordre".

Videre anfører klager at det foreligger brudd på Verdipapirforetakenes Forbunds Etske normer § 3-2, hvorefter det følger at en formidler skal gi relevant og den formodet beste rådgivning i forbindelse med utførelse av tjeneste. Videre skal formidleren fremskaffe det best mulig beslutningsgrunnlag i samarbeide med kunden.

Klager anfører videre at DNB Markets som den profesjonelle part er ansvarlig for den uklarheten som oppstod knyttet til utbetaling av utbytte.

¹ Det vil si at aksjen ble handlet uten rett til det aktuelle utbytte. (Utbytte vil bli utbetalt til selger av aksjen.)

For øvrig viser klager til at megler var vel kjent med at klager og hennes nå avdøde ektefelle alltid hadde vært opptatt av ikke å selge aksjer før utbyttet var utbetalt. Det anføres således at meglers kunnskap om kundens forutsetninger for salg av aksjer innebærer at megler åpenbart burde ha reagert, og forstått at klager ved sin beslutning om salg av aksjer la til grunn at utbytte var utbetalt og ville tilfalle klager før aksjene ble solgt.

III

Innklagedes anførsler:

DNB Markets bestrider klagers krav. Slik DNB Markets ser det, har klager misforstått megler da de snakket om utbytte på aksjene. Klager må bære risikoen for egne handler, og DNB Markets har et klart inntrykk av at klager følger godt med på aksjemarkedet, noe klager også har gitt uttrykk for selv.

DNB Markets opplyser at klager og hennes avdøde ektemann lenge har vært kunder i banken. DNB Markets gjør oppmerksom på at foretaket ikke forvalter klagers aksjeportefølje, da DNB Markets ikke har konsesjon til å utøve aktiv forvaltning.

DNB Markets viser til at megler regelmessig har ringt klager og hennes ektemann for å informere om nyheter i aksjer ekteparet eide, uten at megler var noen aktiv pådriver for kjøp og salg. Den 28. mai 2013 ringte megler klager for å informere om nyheter vedrørende klagers aksjeportefølje, herunder SDRL. Megler opplyste at SDRL hadde kommet med tall samme dag, og at det var besluttet et utbytte på USD 0,88 per aksje. Videre snakket megler og klager om klagers leilighetskjøp og finansieringen av dette. Klager nevnte at hun vurderte å selge aksjer i Statoil, Hydro og Orkla når de gikk eksklusive utbytte. Megler sa i denne forbindelse at alle aksjene var eksklusive utbytte og fallet i kurs hadde vært slik det skulle være. Etter en del diskusjon rundt utsiktene fremover for Statoil, bestemte klager seg for å selge Statoil-aksjer, men å vente med Hydro og Orkla. I følge DNB Markets oppfattet ikke megler at SDRL var et tema i anledning samtalen om aksjene var eksklusive utbytte.

Videre opplyser DNB følgende om samtalen 28. mai 2013:

”Klager tok opp SDRL igjen i slutten av samtalen. Megler nevnte at aksjen hadde steget mye siste måneden. Klager sa at hun hadde begynt å følge med selv siden ektemannen ikke lenger fulgte med. Megler sa at *'man kunne kanskje si at man skulle selge 5000 eller 10 000 aksjer'* fordi den da var på det høyeste den hadde vært på et halvt år, men at det samtidig var umulig å si om den skulle videre opp eller ned. Klager sa deretter at hun skulle vente og ta sjansen på å se an. Utbytte var ikke noe tema.”

DNB Markets viser til at det fremgår over at det ikke er riktig at megler foreslo at klager burde vurdere å selge aksjer i SDRL. I følge DNB Markets var megler heller indifferent i forhold til om klager burde ha solgt på det aktuelle tidspunktet eller senere. Det ble ikke lagt inn salgsordre på SDRL i løpet av denne samtalen.

Videre opplyser DNB Markets at klager den 29. mai 2013 selv ringte inn til megler for å snakke om SDRL. De snakket litt om forventninger markedet hadde til aksjen. Megler nevnte at aksjen hadde hatt toppnotering og at DNB Markets kursmål var høynet med 10-15 kroner.

Megler opplyste også at DNB Markets forventet at utbytte kom til å vokse fremover. Utenom dette ble utbytte ikke nevnt. Klager foreslo selv å selge SDRL-aksjer, og bestemte seg for å selge 10.000 aksjer, som ble solgt for kurs 244, 4967.

I følge DNB Markets meldte SDRL 4. juni 2013 at aksjen ville gå eksklusive utbytte 5. juni med utbetaling 20. juni. Sluttkursen 4. juni var kroner 239,90 og åpningskursen 5. juni på kroner 234,80. DNB Markets viser til at denne differansen omtrent tilsvarte størrelsen på utbyttet.

DNB Markets opplyser at hverken klager eller hennes avdøde ektemann har informert megler om praktiseringen av et prinsipp om ikke å selge før utbytte. DNB Markets påpeker at ekteparets handelshistorikk ikke bærer preg av at de har fulgt en investeringsstrategi basert på utbytte. Som eksempler på at klagers avdøde ektemann ved tidligere anledninger har solgt aksjer uavhengig av utbytte, vises det til salg av Statoil-aksjer i januar 2007 og salg av Fred Olsen Energy-aksjer i januar 2008; begge før årlig utbytte i mai. For ordens skyld nevner DNB Markets at megler hovedsakelig har hatt kontakt med klagers avdøde ektemann, og at det først var etter at han falt bort i mars 2012 at klager selv hadde kontakt med megler.

DNB Markets påpeker at Etisk Råd ikke har anledning til å treffe beslutning om erstatningsplikt. DNB Markets hevder at hverken DNB Markets selv eller megler har opptrådt i strid med god forretningsskikk eller erstatningsbetingende uaktsomt. Videre kan ikke DNB Markets se at reglene om beste resultat (verdipapirhandelloven § 10-12) *”er særlig relevante her da de har som formål å oppnå beste pris osv. for kundehandler”*.

For øvrig bemerker DNB Markets at klager uansett ikke har lidd noe økonomisk tap. Utbyttet klager eventuelt gikk glipp av var bakt inn i prisen for aksjene da hun solgte dem. Aksjekursen falt betydelig i perioden etter at aksjen ble handlet eksklusive retten til utbytte. Fra salget 29. mai og frem til 26. juni 2013 da SDRL igjen steg til 240,7 (sluttkurs), kunne klager ha kjøpt tilbake de 10.000 aksjene i SDRL med en gevinst (hensyntatt utbytte).

IV

Etisk Råd bemerker:

Klager oversendte klage ved brev 28. august 2013. DNB Markets innga tilsvaret 14. oktober 2013. I tillegg til dette har partene kommentert hverandres anførsler i samsvar med behandlingsreglene for Etisk Råd § 3-3 tredje ledd, sist ved brev 14. mars 2014.

Når det gjelder klagers anmodning om erstatning, presiseres på generelt grunnlag at det ligger utenfor Rådets kompetanse å treffe beslutning om erstatning eller at annen kompensasjon skal ytes, jf. Behandlingsreglene § 4-1 første ledd.

Etisk Råd har gjennomgått lydopptak av samtale mellom klager og megler henholdsvis 28. og 29. mai 2013. Spørsmålet Etisk Råd vil ta stilling til, er om DNB Markets/megler har overholdt god forretningsskikk i forbindelse med meglers informasjon til klager forut for klagers salg av SDRL-aksjer 29. mai 2013.

I samtalen 28. mai, som omhandler klagers portefølje generelt, opplyser megler litt ut i samtalen at *”SDRL-tallene kom i dag og det løfter seg 1% og utbytte blir vel 0,87 dollar eller hva de havnet på”*. Megler retter dette til 0,88 USD. Senere i samtalen uttaler klager at *”jeg*

må begynne tenke på å selge". Hun nevner at hun tenker på Statoil, Hydro og Orkla. I forhold til Statoil uttaler megler at *"der også er utbytte på vei"*, Til det repliserer klager at *"jeg kan jo ikke gjøre noen ting før jeg har fått med meg alle disse utbyttene"*. Megler sier så: *"alle er gått ex utbytte nå, så nå kan du selge uavhengig av det"*. På slutten av samtalen bestemmer klager seg for å selge Statoil. Rådet bemerker at det av samtalen fremgår at klager selv følger med på sin portefølje og at hun er godt orientert.

På bakgrunn av lydopptaket oppfatter ikke Etisk Råd at megler konkret opplyser at SDRL-aksjene er gått eksklusive utbytte. Imidlertid sier megler dette om Statoil, Hydro og Orkla. Slik Rådet oppfatter det er det disse aksjene megler refererer til når hun snakker om at aksjene er gått eksklusive utbytte. Rådet ser at klager kan ha misforstått dette, men ikke at informasjonen gitt i samtalen kvalifiserer til å være brudd på god forretningsskikk og/eller etiske normer.

Den 29. mai 2013 kontakter klager megler da hun ønsker å selge SDRL. Utbytte er ikke tema. Spørsmålet er om megler burde ha opplyst at aksjene ikke var gått eksklusive utbytte. Etisk Råd viser til at den samlede verdien av aksjen og mottatt utbytte i teorien ikke endrer seg ved utbetaling av utbytte, og således finner ikke Rådet at en opplysning om aksjene er gått eksklusive utbytte eller ikke, er av en slik karakter at megler har plikt til å opplyse om dette ved salg.

Partene er uenige om hvorvidt megler var blitt informert om et prinsipp som gikk på ikke å selge før utbytte. Etisk Råd har ingen holdepunkter for at dette faktisk er tilfelle. Investeringshistorikken DNB Markets viser til, tyder imidlertid på at dette ikke var et "fast" prinsipp.

Når det gjelder klagers henvisning til verdipapirhandelloven § 10-12 om "Beste utførelse av kundeordre", har klager ikke nærmere redegjort for hvorledes bestemmelsen skal være overtrådt. Etisk Råd anser ikke bestemmelsen som relevant i den foreliggende saken idet bestemmelsen stiller opp en plikt for verdipapirforetak til å gjennomføre alle rimelige tiltak for å oppnå et best mulig resultat for deres kunder med hensyn til pris, kostnader, hurtighet, sannsynlighet for gjennomføring og oppgjør, størrelse, art og andre relevante forhold.

På bakgrunn av ovennevnte finner ikke Etisk Råd at foretaket har brutt lovgivning eller Forbundets etiske normer.

Etisk Råd har etter dette fattet følgende vedtak:

Klager gis ikke medhold.

Oslo, den 13. juni 2014